

Datainspektionen informerar

Nr 3/2012

Mall på patient- information

Personregister inom hälso- och sjukvården innehåller känslig information om många personers hälsa. Det är viktigt att patienter, som lämnar ifrån sig personuppgifter om sin hälsa har förtroende för hur uppgifterna hanteras.

Datainspektionens mall på patientinformation ställer krav på att hälso- och sjukvården är organiserad så att dataskyddet är väl tillgodosett. Det behöver bland annat finnas enhetliga rutiner för tilldelning av behörighet och kontroll av vem som läst patientjournaler genom till exempel åtkomstloggar.

Datainspektionens allmänna råd är rekommendationer om hur de bindande kraven avseende skydd av information i landskapslagen (2007:88) om behandling av personuppgifter inom kommunal- och landskapsförvaltningen (personuppgiftslagen) kan uppnås inom **hälso- och sjukvårdsproducenter** (Ålands hälso- och sjukvård) i offentlig regi.

Datainspektionen

den 15 november 2012

1	Registeransvarig	4
2	Registerbiträde	4
3	Registrets namn	4
4	Registrets användningsändamål	4
5	I patientregistret sparade uppgifter	4
5.1	Sedvanliga uppgiftskällor	5
6	Utlämnande av patientuppgifter	5
7	Regelbundet utlämnande av patientuppgifter	5
8	Skydd av patientuppgifterna	6
8.1	Allmänna principer	6
8.2	Skydd och förvaring av patientuppgifter	6
9	Den registrerades rätt till insyn	7
9.1	Rätten till insyn innebär att patienten har rätt att granska sina egna personuppgifter.	7
9.2	Tillvägagångssätt	7
10	Rättelse av uppgift	7
10.1	Skyldighet att rätta uppgift	7
10.2	Tillvägagångssätt	7
11	Tillsynsmyndighet	8

1 Registeransvarig

Ålands hälso- och sjukvård (ÅHS)
PB 1091, 22 111 Mariehamn
E-post: info@ahs.ax

2 Registerbiträde

Tjänsteman¹ som den registrerade/patienten kan kontakta i ärenden som gäller behandling av personuppgifter.

Namn: _____
Tjänstebeteckning/arbetsuppgift: _____
Telefonnummer: _____

3 Registrets namn

T.ex. patientregister (registret över patientuppgifter)

4 Registrets användningsändamål

- Planering och förverkligande av undersökning/vård av patienter
- Statistikföring och planering av ÅHS:s egen verksamhet

Patientregisteruppgifter får endast användas för ett bestämt ändamål om inte annat föreskrivs i lag. Patientregisteruppgifter kan användas till den registeransvarigas egna vetenskapliga forskning.

Förteckning över patientregistrets delregister: T.ex. tidsbeställning, rådgivning, skolhälsovård, mottagning, socialarbetarnas uppgifter, näringsterapeuters uppgifter, psykologers uppgifter.

5 I patientregistret sparade uppgifter

- Patientens namn, personbeteckning och kontaktuppgifter
- Kontaktperson som patienten meddelat, en minderårigs vårdnadshavare
- Uppgifter över hälsotillstånd och andra uppgifter som behövs för att kunna ge patienten adekvat vård
- Övriga uppgifter som behövs för att kunna ge patienten vård. T.ex. finns vid behov i delregister uppgifter som socialarbetare, näringsterapeuter, psykologer m.fl. samlar in i sitt arbete.

Alla patientregisteruppgifter bildar en logisk helhet. Patientuppgifter, som annan vårdpersonal såsom t.ex. socialarbetare, näringsterapeuter och psykologer antecknar, sparas i delregister.

¹ Avser anställd som har tillräcklig kompetens och utbildning att utföra de arbetsuppgifter som ansvaret medför. Förutsätter tydliga instruktioner från registeransvarig ifråga om behandlingen av personuppgifter.

8 Skydd av patientuppgifterna

8.1 Allmänna principer

Patientuppgifterna är med stöd av lagstiftning sekretessbelagda. Patientuppgifter får således inte lämnas till utomstående. Patientuppgifter får enligt lag om patienters ställning och rättigheter (785/1992) endast användas av behörig personal som deltar i vården av patienten eller som har därtill hörande uppgifter. Ledningen för ÅHS beslutar om organisatoriska lösningar och ger användarrättigheter till arbetstagare i den omfattning som arbetsuppgifterna det kräver.

8.2 Skydd och förvaring av patientuppgifter

Patientuppgifter behandlas med automatisk databehandling (ADB)

- Åtkomst till uppgifter erhålles genom användarkoder, och
- Lösenord, samt
- Åtkomsten till patientuppgifter övervakas med tillräckliga tekniska uppgifter vilka är _____

Patientregistret är inte åtkomligt genom yttre nätkontakt (internet)

- Patientregistret är skyddat från utomstående användning
- På annat sätt genom _____³

För att ta del av patienthandlingar ska följande allmänna principer vara uppfyllda:

³ T.ex. genom övervakning av patientjournaler och – kartotek.

9 Den registrerades rätt till insyn

9.1 Rätten till insyn innebär att patienten har rätt att granska sina egna personuppgifter.

Rätten till insyn ska ske utan onödigt dröjsmål. Rätten till insyn ges till exempel inte om informationen kan medföra allvarlig fara för den registrerades hälsa eller vård eller för någon annans rättigheter.

På ansökan kan var och en, oavsett sekretessbestämmelserna, få information om ens egna personuppgifter behandlas i register eller inte. Information som lämnas en gång per kalenderår ska vara gratis.

9.2 Tillvägagångssätt

En ansökan om att få information görs i samband med ett personligt besök eller med en egenhändigt undertecknad ansökan.

Ansökan riktas till _____

Beslut fattas av _____

Patienten är skyldig att styrka sin identitet.

Uppgifterna ges av en därtill berättigad läkare eller av annan behörig vårdpersonal. Patientens har rätt att bekanta sig med och se patientuppgifter om sig själv och på ansökan få dem skriftligt.

10 Rättelse av uppgift

10.1 Skyldighet att rätta uppgift

ÅHS ska utan onödigt dröjsmål på eget initiativ eller på yrkande av patienten rätta, utplåna eller komplettera en personuppgift som ingår i ett patientregister och som med hänsyn till ändamålet med behandlingen (patientregistrets ändamål) är oriktig, onödig, bristfällig eller föråldrad.

10.2 Tillvägagångssätt

Ansökan om rättelse görs skriftligen.

Ansökan riktas till _____

Beslut fattas av _____

Ifall patientens begäran är berättigad, ska rättelsen göras av vårdpersonal som är berättigad därtill. Möjliga felaktiga anteckningar överstreckas eller flyttas till en bakgrundsfil så att både den felaktiga och rättade anteckningen senare kan läsas. Namn och befattning på den som utför rättelsen samt datum för rättelsen ska framgå ur journalhandlingarna (social- och hälsovårdsministeriets förordningar om journalhandlingar).

11 Tillsynsmyndighet

Om ÅHS inte godkänner patientens begäran om rättelse ska patienten erhålla ett skriftligt intyg om detta. I intyget ska även nämnas orsaken till att begäran inte godkänts. Patienten kan, om hon eller han inte får en rättelse utförd av ÅHS, begära att tillsynsmyndigheten prövar ärendet.

Vad gäller patientjournaler är rikets personuppgiftslag (FFS 523/1999) tillämplig och i konsekvens därmed är Dataombudsmannen⁴ i Helsingfors tillsynsmyndighet. Det förutsätter dock att det inte är fråga om att göra medicinska bedömningar.

Till den del det gäller tillsynen över övriga register är det Datainspektionen på Åland som är tillsynsmyndighet. Gäller tillsynen medicinska bedömningar kan klagomål riktas till Ålands landskapsregering.

⁴ Enligt LL 1993:61 2 § 3 p bestäms patientens rätt att kontrollera uppgifterna i sin journal av LL om allmänna handlingars offentlighet (offentlighetslagen). Patienträttighets- och offentlighetslagen innehåller emellertid inga bestämmelser om rättelse av uppgifter i en patientjournal. Bestämmelser om rättelse finns i journalförordningen FFS 99/2001 20 § (i riket numera F 298/2009). Enligt journalF 20 § ska rättelse ske enligt 29 § i rikets personuppgiftslag. Således är Dataombudsmannen i riket behörig tillsynsmyndighet ifråga om patientjournaler vid ÅHS. Beträffande övriga register är Datainspektionen på Åland behörig tillsynsmyndighet.